

МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН
ФАКУЛТЕТ „ФАРМАЦИЯ“

ЦЕНТЪР ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Лекция № 20

КАЛЦИЕВИ БЛОКЕРИ

Проф. Пламен Пейков, дф

Калциеви антагонисти Cardiovascular Agents

Calcium Antagonists (C08)

(Calcium channel blockers)

Приложение:

Антистенокардни

Антиаритмични

Антихипертензивни

Вазодилататори

Calcium channel blockers work by blocking voltage-gated calcium channels (VGCCs) in muscle cells of the heart and blood vessels.

Блокерите на калциевите канали предотвратяват навлизането на калций в клетките на сърцето и стените на кръвоносните съдове, което води до **понижаване** на кръвно налягане, дилатират кръвоносните съдове, като засягат мускулните клетки в артериалните стени.

Някои от блокерите на калциевите канали забавят сърдечната честота, което допълнително може да намали кръвното налягане и се контролира неритмичен пулс.

Тези ефекти се дължат на намалено вътреклетъчно съдържание на калциеви йони, в резултат на блокирането на бавни волтаж-зависими L-калциеви канали (VGCCs) в мускулните клетки на кръвоносните съдове и сърцето.

Калциевите йони играят важна роля при регулирането на клетъчните процеси – проводимост и мускулен контрактилитет. **Блокерите на калциевите канали повлияват обменните процеси на съдовата стена.**

По отношение на инхибиращата активност те се разделят на две групи: инхибиращи 90-100% калциеви йони и инхибиращи в по-малка степен. При групата лекарства има тъканна селективност, като Verapamil Hydrochloride и Diltiazem Hydrochloride проявяват активност в миокарда и гладката мускулатура, а 1,4-дихидропиридините - в съдовите и гладко-мускулните влакна. С най-ниска липофилност са 1,4-дихидропиридините.

Химична класификация фенилалкиламини

I генерация

Verapamil

II генерация

Anipamil

Verpridil

1,4-Дихидропиридины

разрешени за употреба

I поколение

Nifedipine – таблетки с незабавно освобождаване
(Nifedipine, Nifedipine-Tchaikapharma, Cordafen,
Cordaflex 10 mg.).

II поколение

Nifedipine – таблетки с модифицирано освобождаване
(Adalat Eins, Adalat OROS, Cordaflex 20 mg. Corpidin
XL, Corinfar retard, Korincare, Korincare Neo, Nifedipine
AL).

Felodipine - таблетки с модифицирано освобождаване
(Plendil, Auroнал, FeloHexal, Mivara, Presid).

III поколение

Amlodipine (Norvask, Nordipin).

Nitrendipine (Lusopress, Nitrendipin, Nitrendipin AL).

IV поколение

Lacidipine (Lacipil).

Lercanidipine (Renovia).

Бензотиазепини
I генерация
Diltiazem

C друга структура
Bencyclane

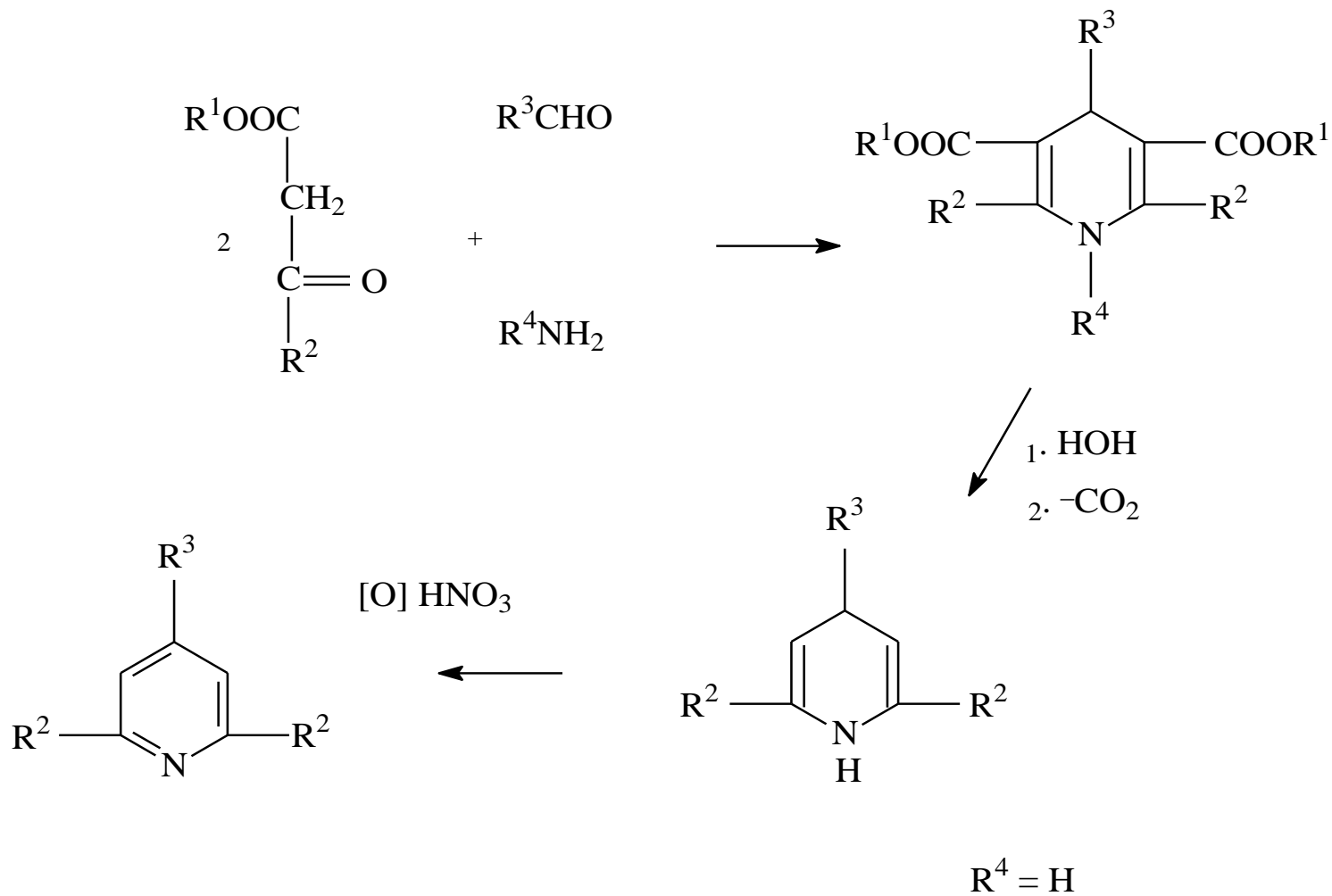
Калциевите блокери, **1,4-дихидропиридини** повлияват в по-голяма степен кръвоносните съдове, отколкото сърцето и са ефективни особено при хипертония. Те нямат антиаритмична активност и могат да предизвикат тахикардия, която се обяснява с барорецепторите разположени в съдовата стена и при повишаване на тяхната чувствителност се повишава пулсовата честота.

Барорецепторите (сензори за налягане) «усещат» артериалното налягане и мозъкът усеща кръвния поток и кръвното налягане в главните кръвоносни съдове. Той е сензорен нерв в стените на големите артерии и е чувствителен към промени в кръвното налягане.

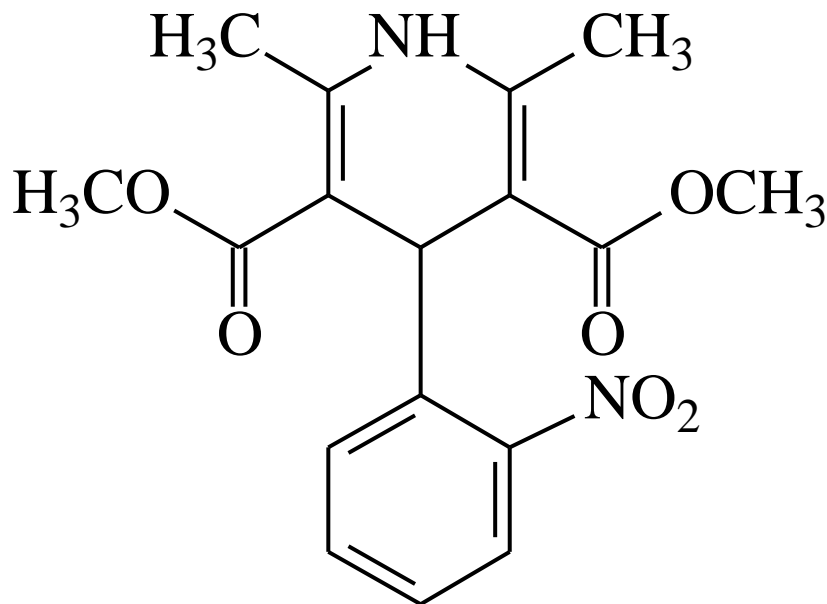
Хипертонията е мултифакторно заболяване, свързано със значителна заболеваемост. Повишената активност на симпатиковата нервна система е важен етиологичен фактор.

Острата хипотония води до инхибиране на симпатиковата активност в мозъчната тъкан - автономни промени причиняват вазоконстрикция и тахикардия - увеличаването на сърдечния дебит води до частично възстановяване на артериалното налягане.

1882 Hantzsch

Nifedipine

Неразтворим във вода.
Разтворите са светлочувствителни-
фотодеградация – нитрофенилпиридин и
нитрозофенилпиридин.

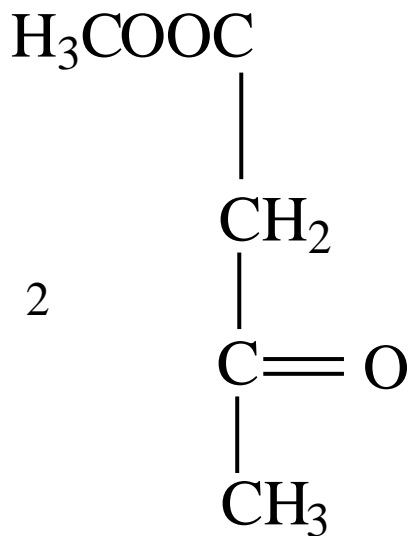
Барорецепторите са разположени
в съдовата стена и при повишаване
на чувствителността им се повишава
пулсовата честота.

антиангинален, антихипертензивен

диметил 2,6-диметил-1,4-дихидро- 4-
(2-нитрофенил)-3,5-пиридиндикарбоксилат

Ph Eur

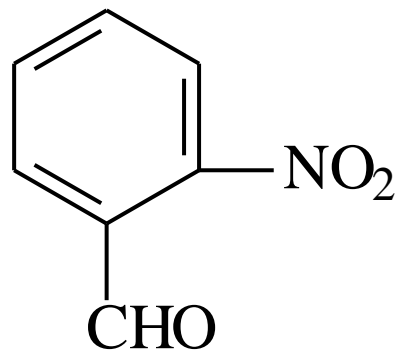
dimethyl 2,6-dimethyl-4-(2-nitrophenyl)-1,4-dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

метил ацетоацетат

2

+

2-нитробензалдегид

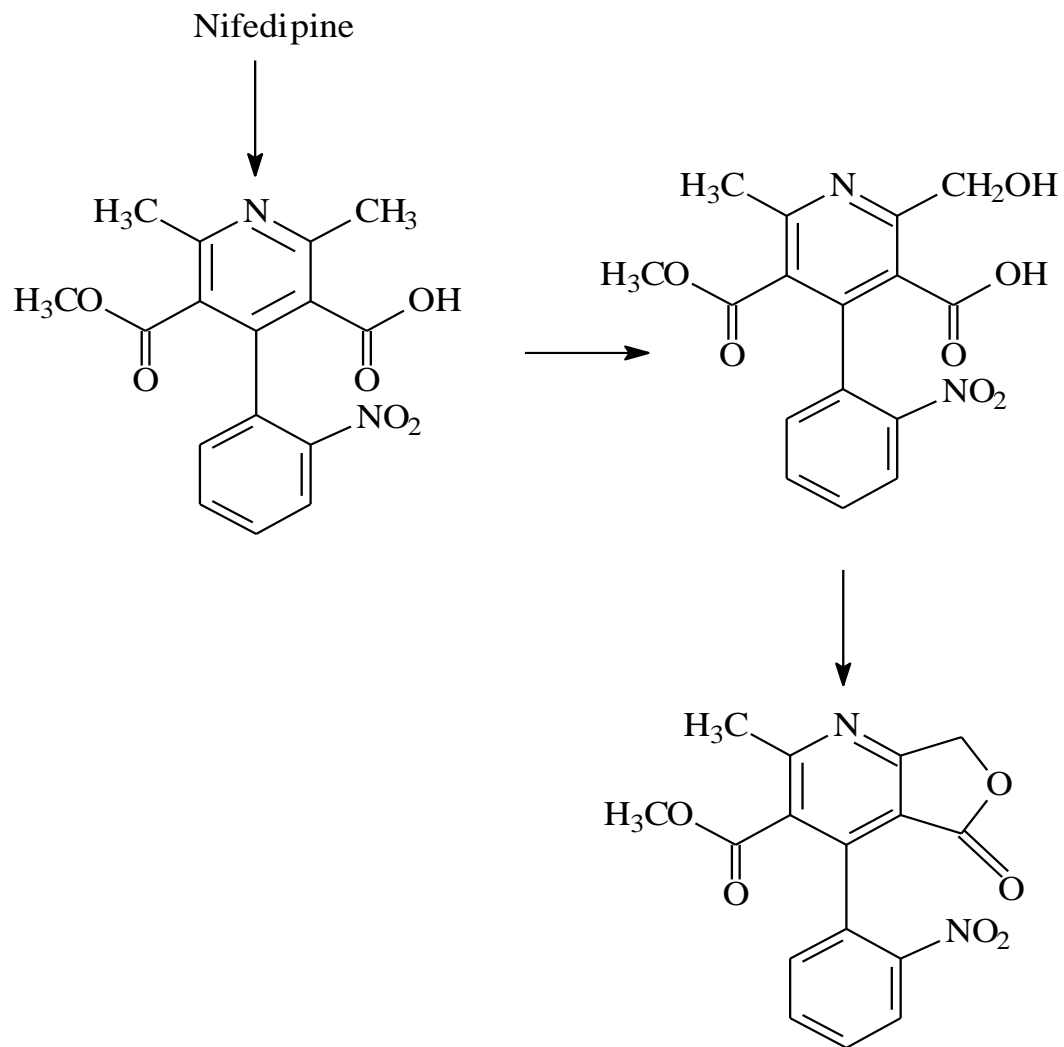

амоняк

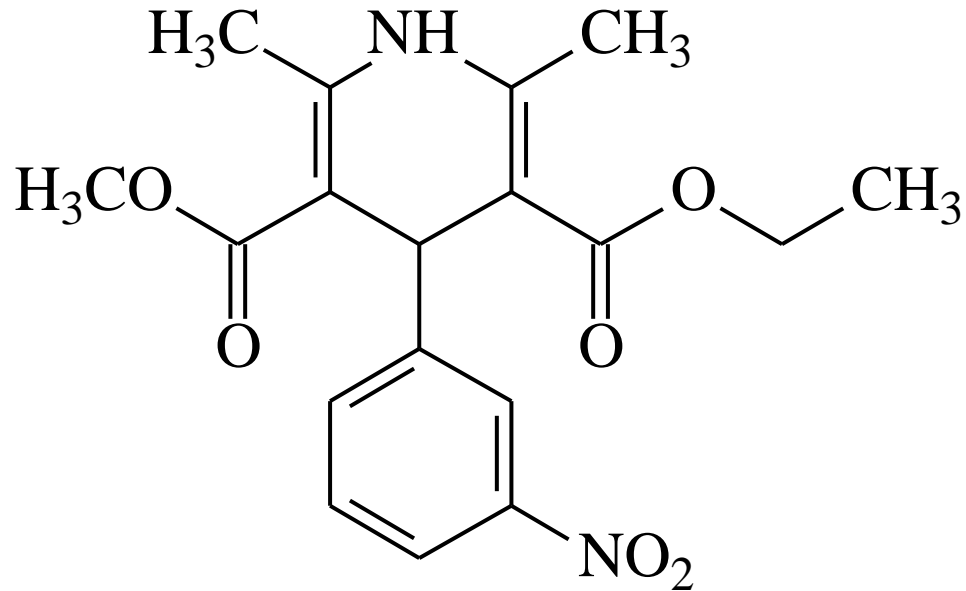

Nifedipine

Метаболизъм

Nitrendipine

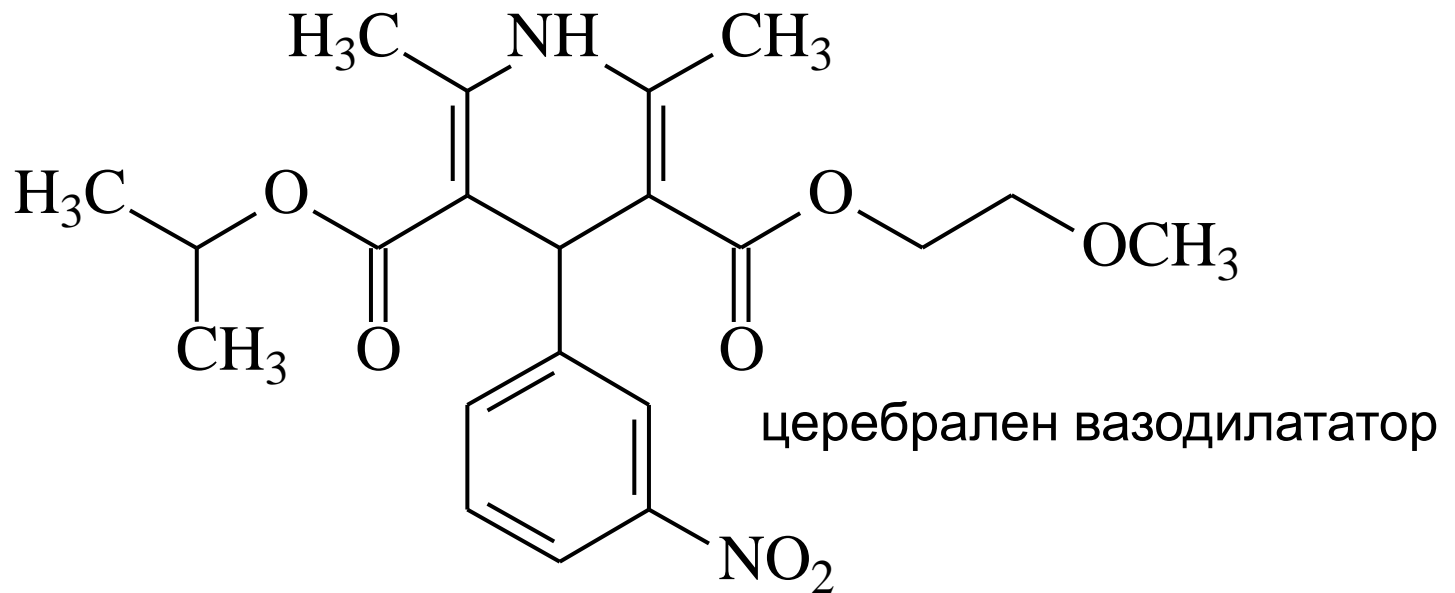

антихипертензивен

етил-метил 2,6-диметил-1,4-дихидро-4-(3-нитрофенил)-3,5-пиридиндикарбоксилат

Ph Eur ethyl methyl (4*RS*)-2,6-dimethyl-4-(3-nitrophenyl)-1,4-dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

Nimodipine

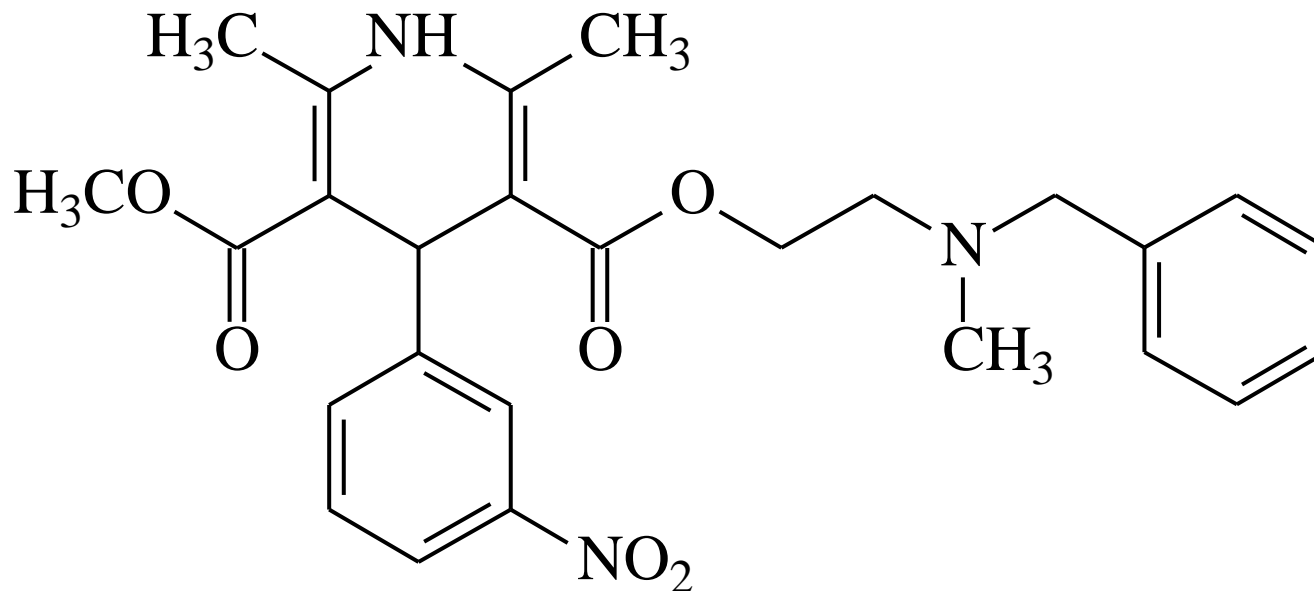
1-метил-етил, 2-метокси-етил
2,6-диметил-1,4-дихидро-4-(3-нитрофенил)-
3,5-пиридиндикарбоксилат

Ph Eur

2-methoxyethyl 1-methylethyl (4*RS*)-2,6-dimethyl-4-(3-nitrophenyl)-
1,4-dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

Nicardipine
II генерация

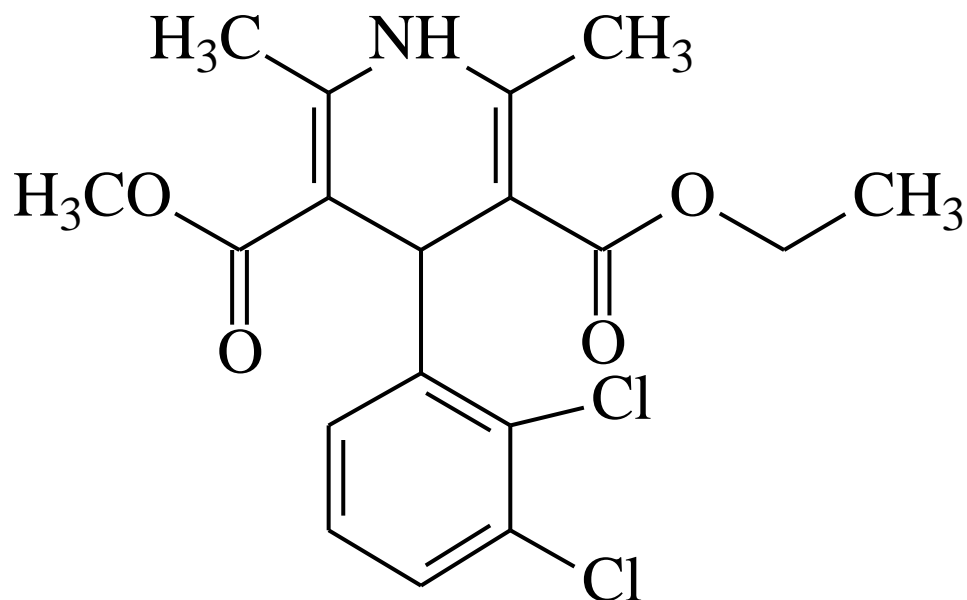

антиангинален, антихипертензивен

метил, 2-[метил(фенилметил)амино]етил
2,6-диметил-1,4-дихидро-4-(3-нитрофенил)-3,5-
пиридиндикарбоксилат хидрохлорид

2-[benzyl(methyl)amino]ethyl methyl 2,6-dimethyl-4-(3-nitrophenyl)-1,4-
dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

Felodipine

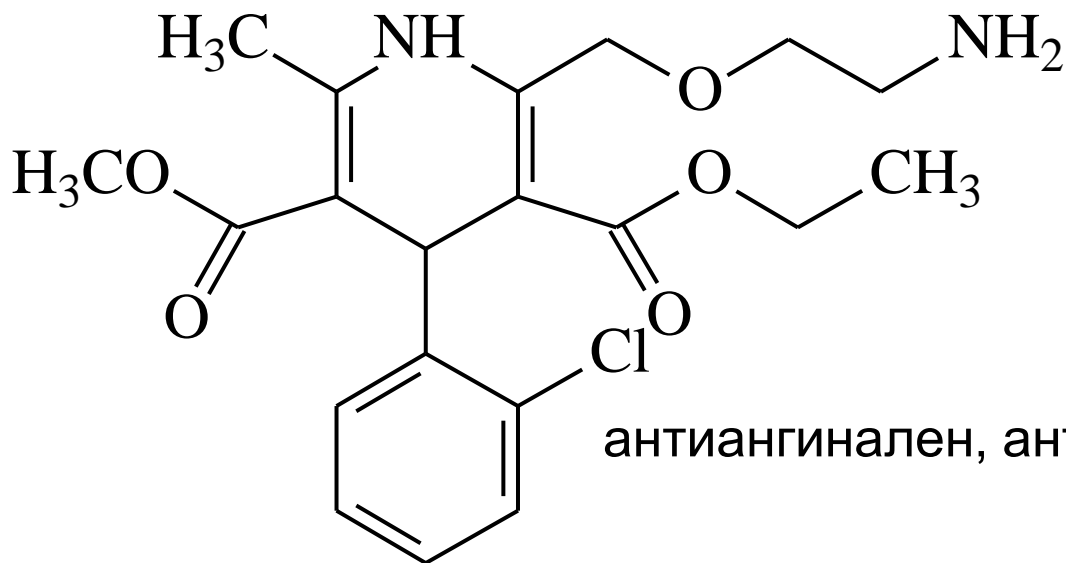

антихипертензивен, антистенокарден

етил, метил 2,6-диметил-1,4-дихидро-4-(2,3-дихлорофенил)-
3,5-пиридиндикарбоксилат

Ph Eur ethyl methyl (4*RS*)-4-(2,3-dichlorophenyl)-2,6-dimethyl-
Vasodilator 1,4-dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

Amlodipine

антиангинален, антихипертензивен

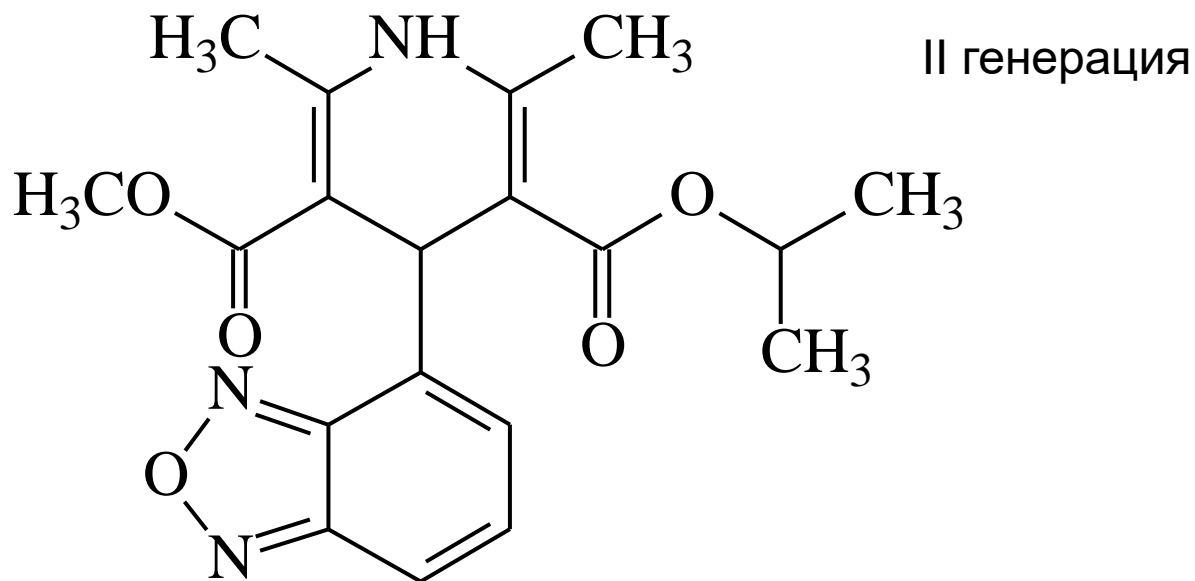
етил, метил 2-[(2-аминоетокси)метил]-
1,4-дихидро-6-метил-4-(2-хлорофенил)-
3,5-пиридиндикарбоксилат малеат (бензенсулфонат)

Ph Eur

3-Ethyl 5-methyl (4*RS*)-2-[(2-aminoethoxy)methyl]-
4-(2-chlorophenyl)-6-methyl-1,4-dihydropyridine-
3,5-dicarboxylate benzenesulphonate

Amlodipine Besilate

Isradipine (Lomir)

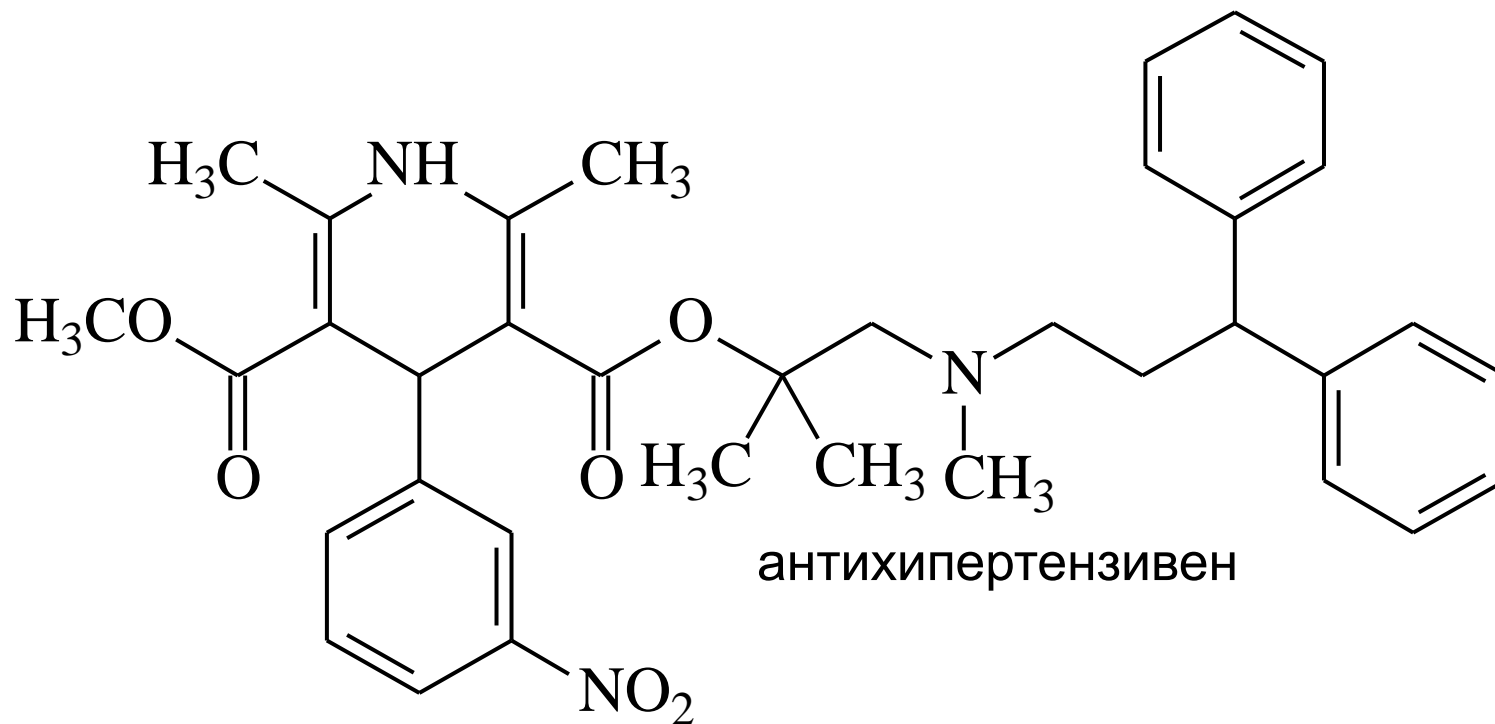
антиангинален, антихипертензивен

метил, 1-метил-етил 4-(4-бензофуразанил)-
2,6-диметил-1,4-дихидро-3,5-пиридиндикарбоксилат

Ph Eur

methyl 1-methylethyl (4*RS*)-4-(2,1,3-benzoxadiazol-4-yl)-2,6-dimethyl-1,4-dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

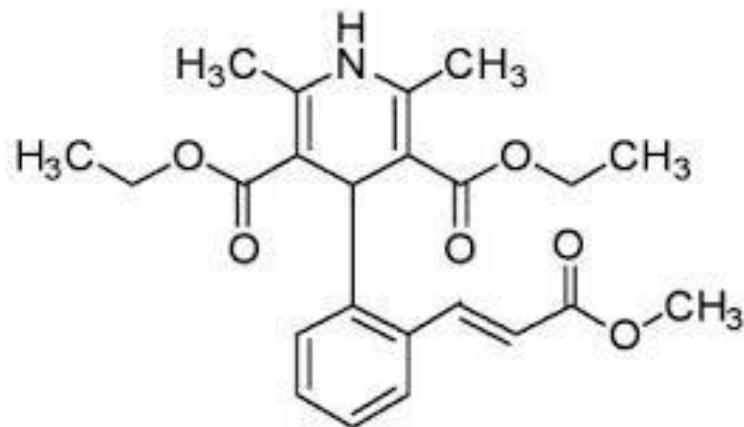
Lercanidipine (Renovia)

2,6-диметил-1,4-дихидро-4-(3-нитрофенил)-
3,5-пиридиндикарбоксилова киселина

2-[(3,3-дифенилпропил)метиламино]-1,1-диметилетил, метил естер
2[(3,3-diphenylpropyl)(methyl)amino]-1,1-dimethylethyl methyl 2,6-dimethyl-4-
(3-nitrophenyl)-1,4-dihydropyridine-3,5-dicarboxylate

Lacidipine

Lacidipine

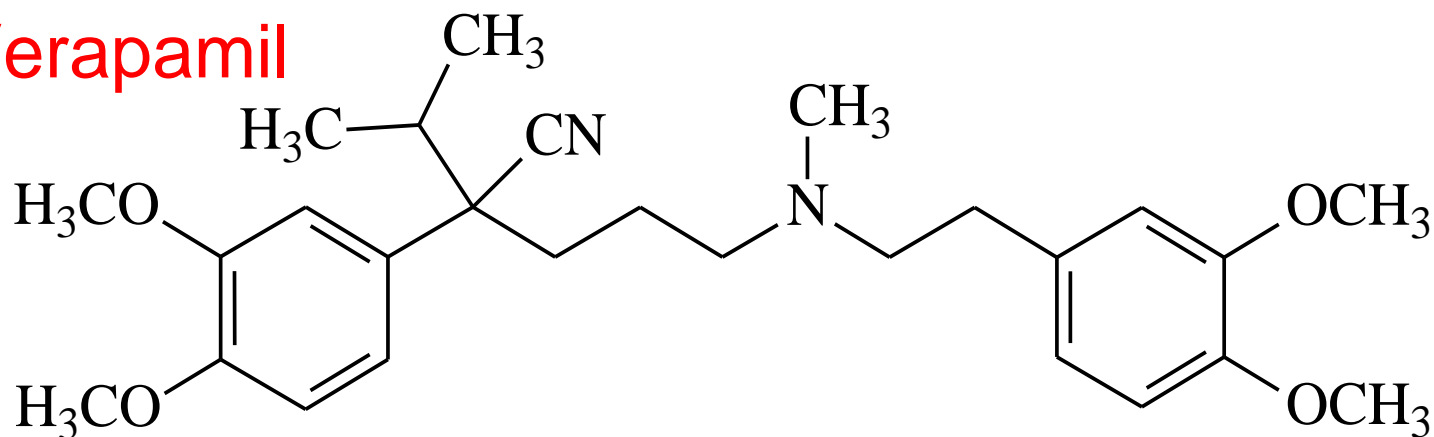
(E)-4-[2-[3-(1,1-Dimethylethoxy)-3-oxo-1-propenyl]phenyl]-1,4-dihydro-2,6-dimethyl-3,5-pyridinedicarboxylic acid diethyl ester

(E)-4-[2-[3-(1,1-диметилетокси)-3-оксо-1-пропенил]фенил]-1,4-дихидро-2,6-диметил-3,5-пиридиндикарбоксилова киселина диетил естер

Лечение на артериална хипертония.

Фенилалкиламини

Verapamil

антистенокарден, антихипертензивен,
антиаритмичен

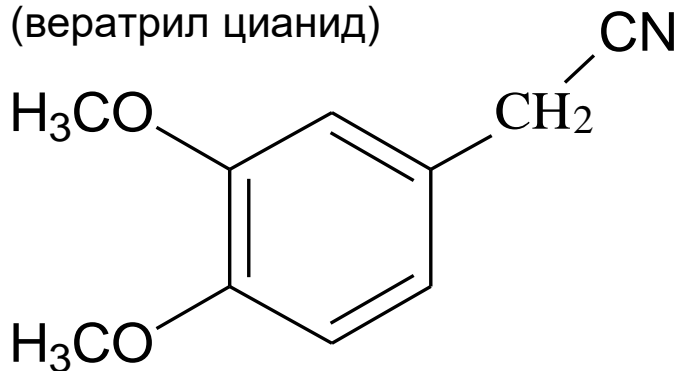
(2*RS*)-2-(3,4-диметоксифенил)-5-[[2-(3,4- диметоксифенил)етил]
(метил)амино]-2-(1-метилетил)пентаннитрил хидрохлорид

Ph Eur Verapamil Hydrochloride

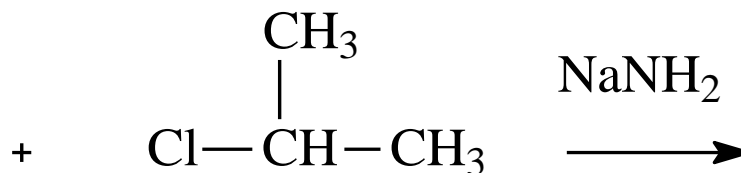
(2*RS*)-2-(3,4-dimethoxyphenyl)-5-[[2-(3,4-dimethoxyphenyl)ethyl] (methyl)amino]-
2-(1-methylethyl)pentanenitrile hydrochloride

Получаване на Verapamil

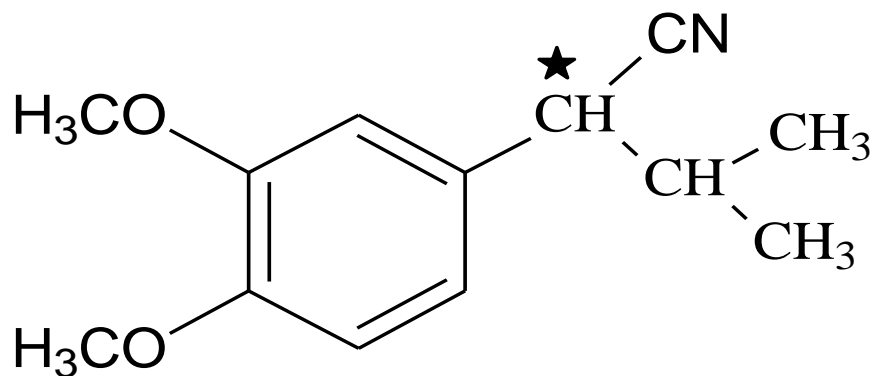
3,4-диметоксифенилацетонитрил
(вератрил цианид)

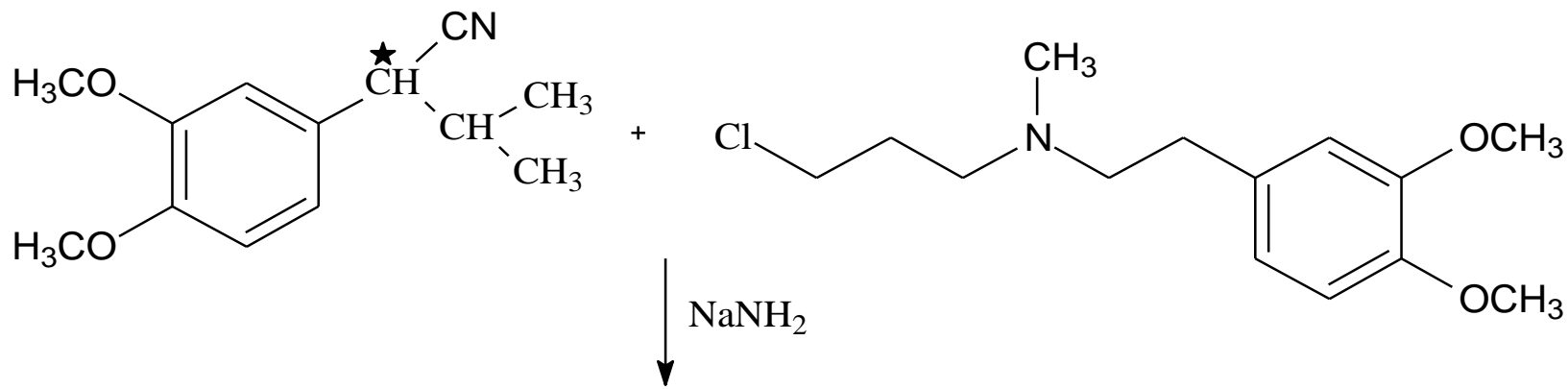
изопропилхлорид

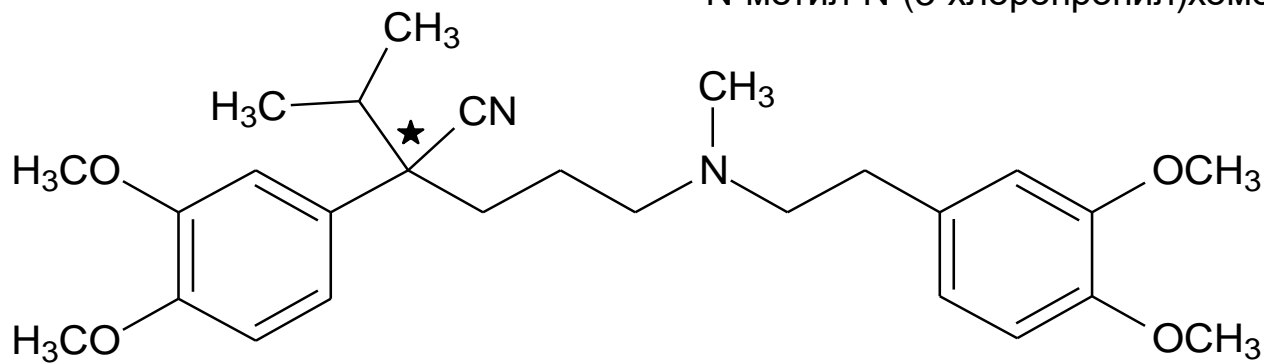
NaNH₂

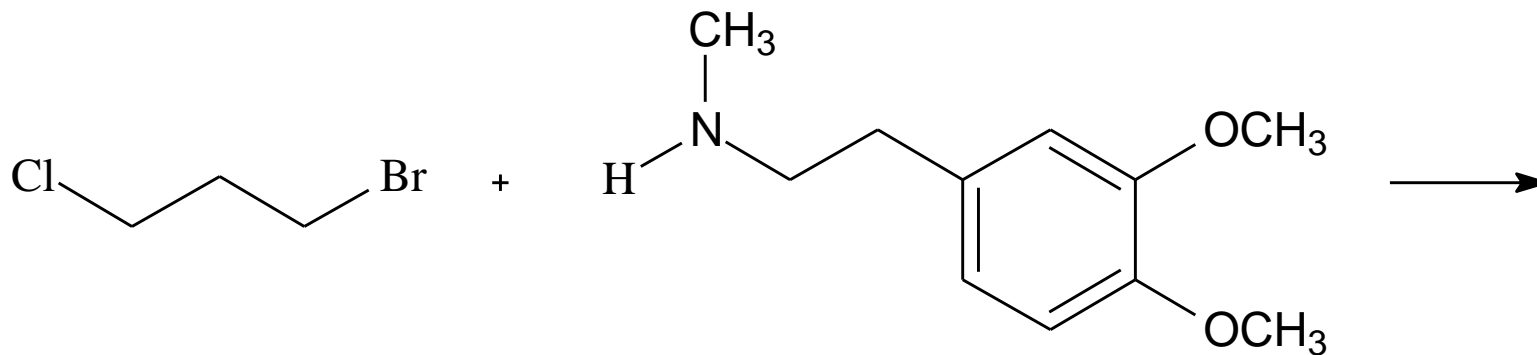

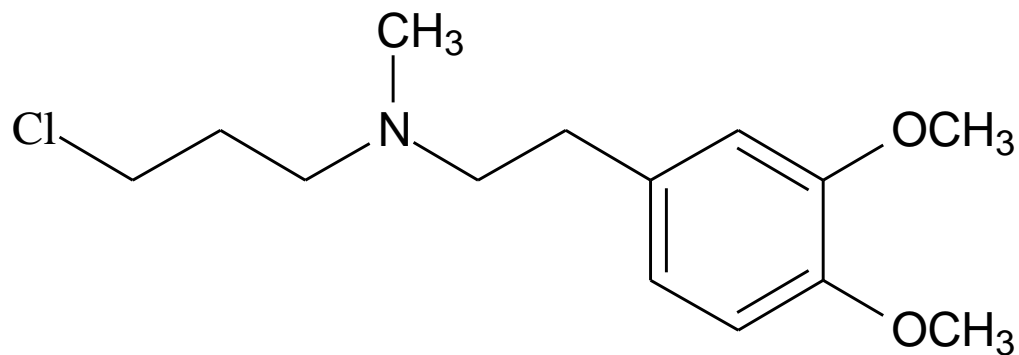
N-метил-N-(3-хлоропропил)хомовератриламин

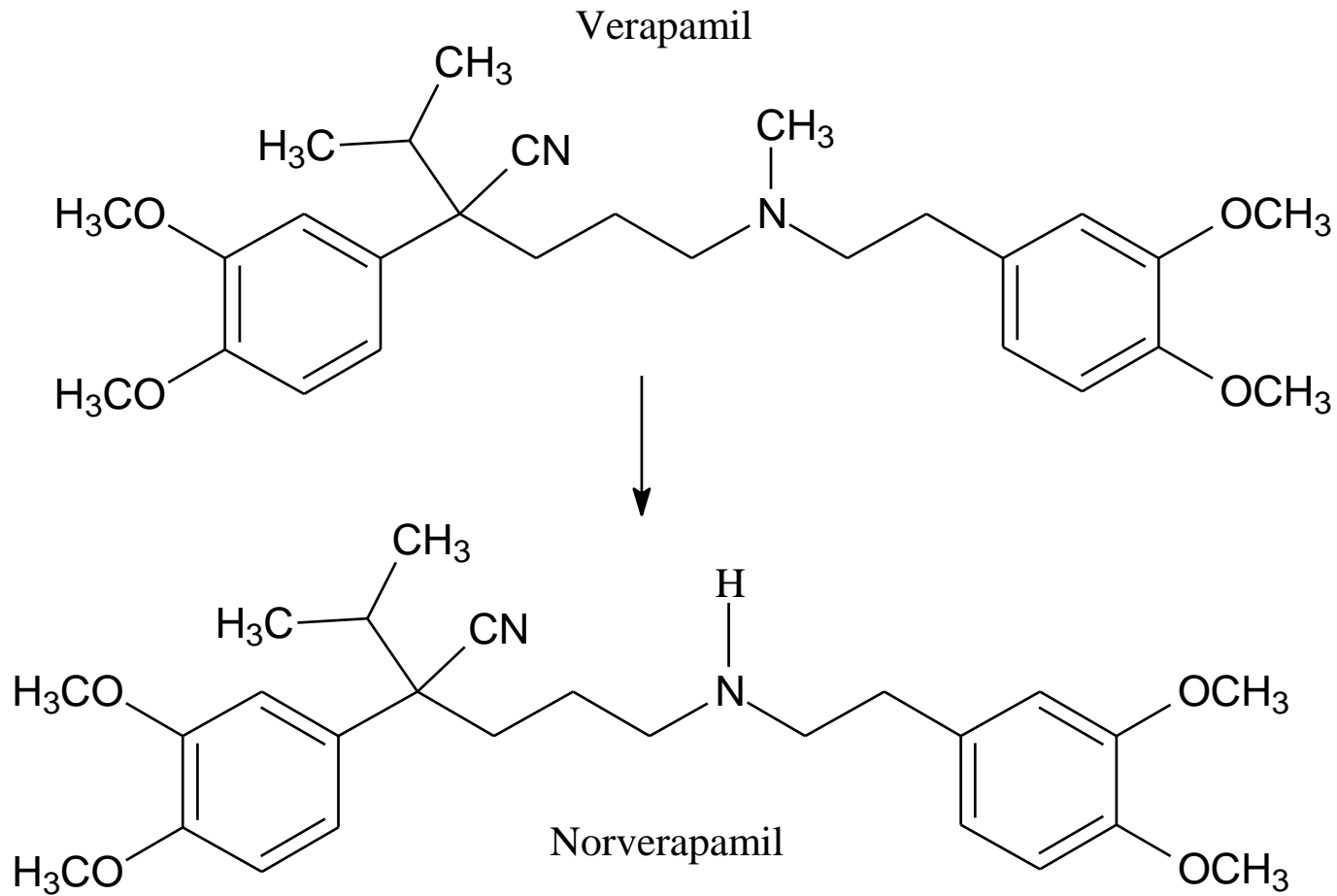
1-бromo-3-хлоропропан

N-метил-хомовератриламин

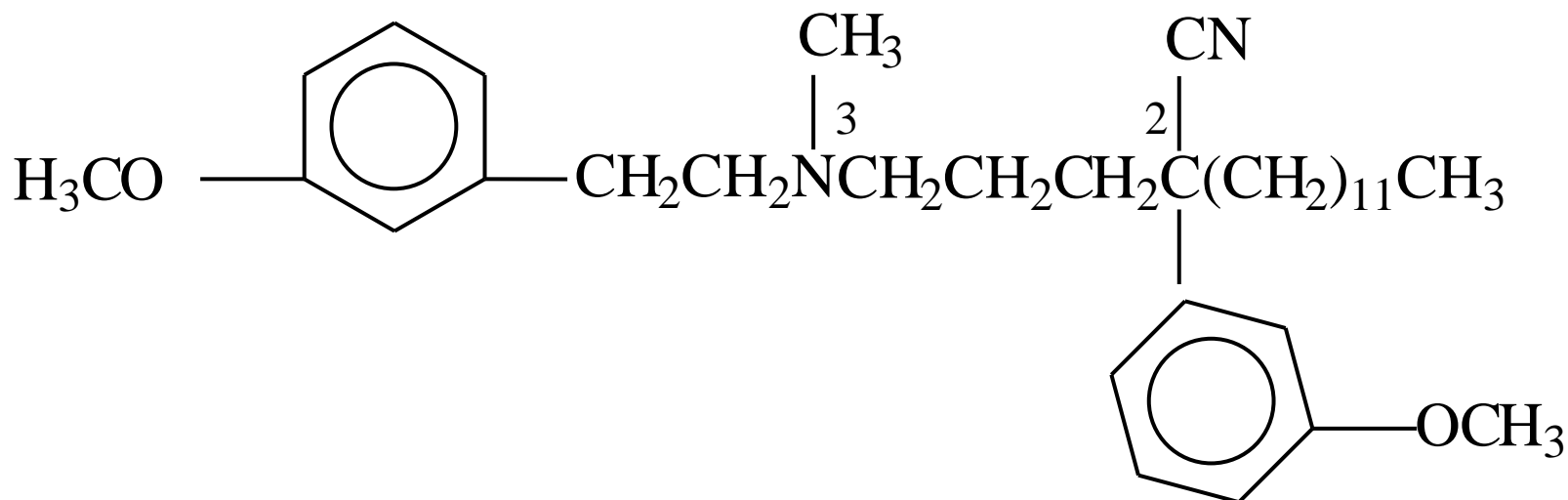

Метаболизъм

Verapamil

Anipamil

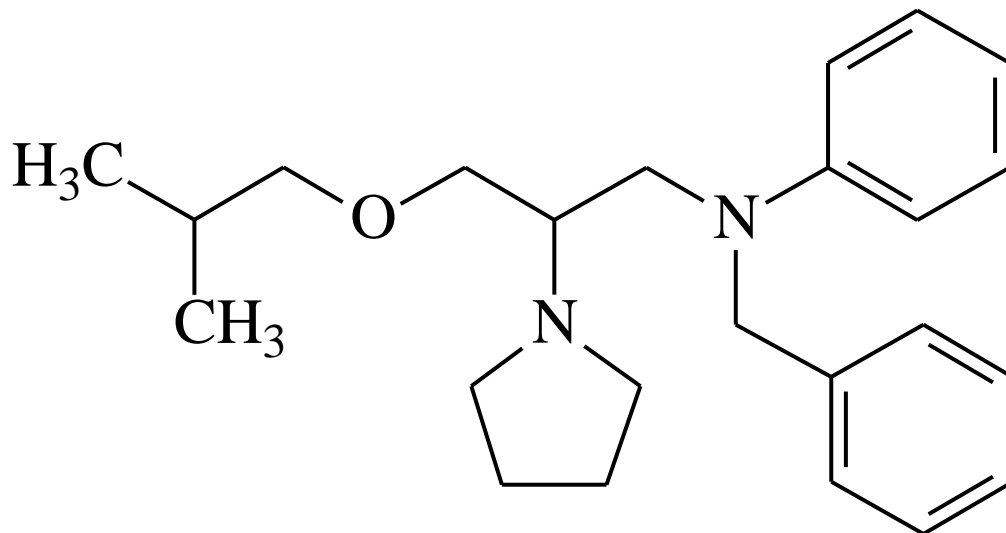

антистенокарден, антихипертензивен, антиаритмичен

2-[3-[(m-метоксифенилетил)метиламино]пропил]-
2-(m-метоксифенил)тетрадеканитрил

2-(3-methoxyphenyl)-2-[3-[2-(3-methoxyphenyl)ethyl-
methylamino]propyl]tetradecanenitrile

Bepridil

N-бензил-*N*-(3-изобутокси-2-пирролидин-1-ил-пропил)анилин

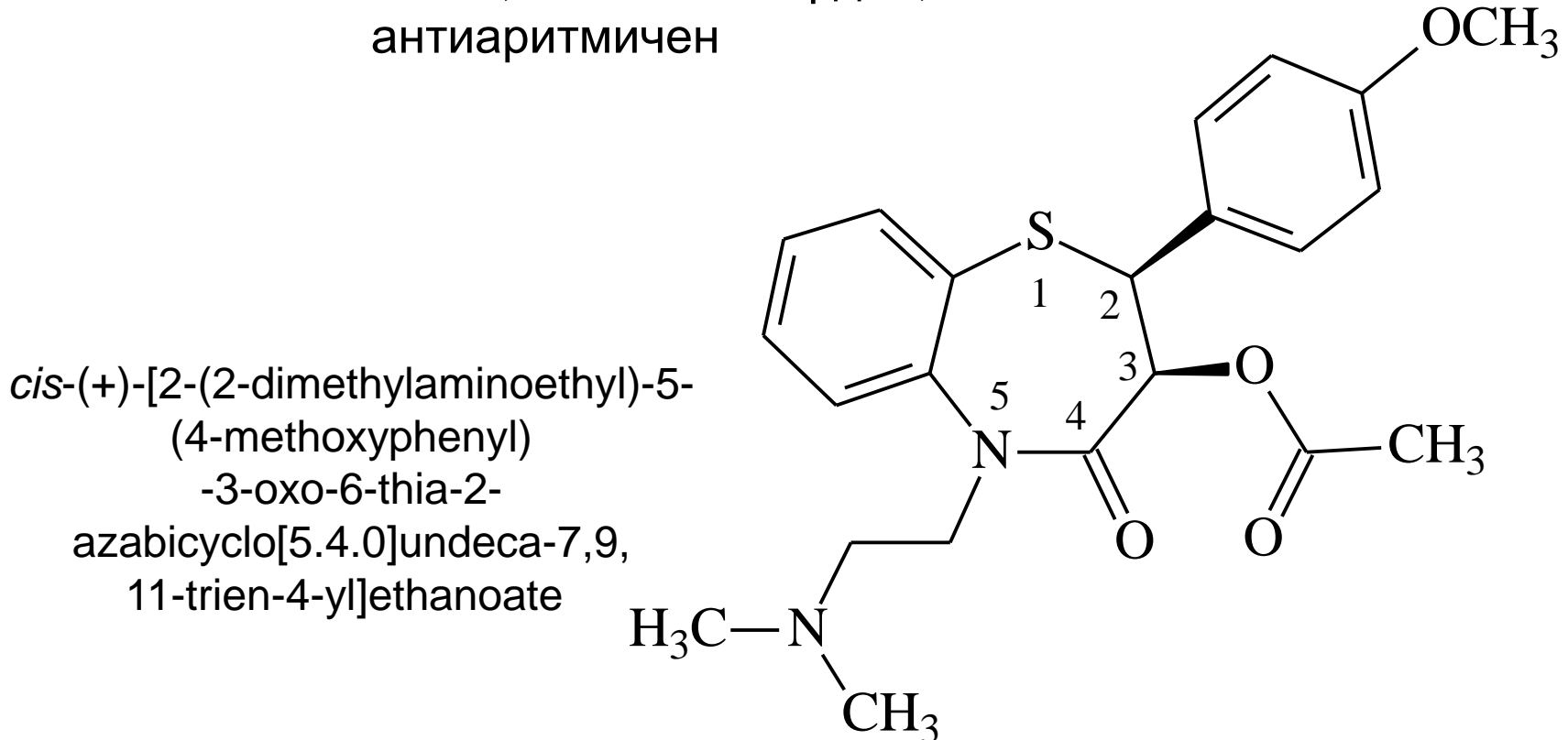
N-benzyl-*N*-(3-isobutoxy-2-pyrrolidin-1-yl-propyl)aniline

антиангинален, антиаритмичен

1,5-Бензотиазепини

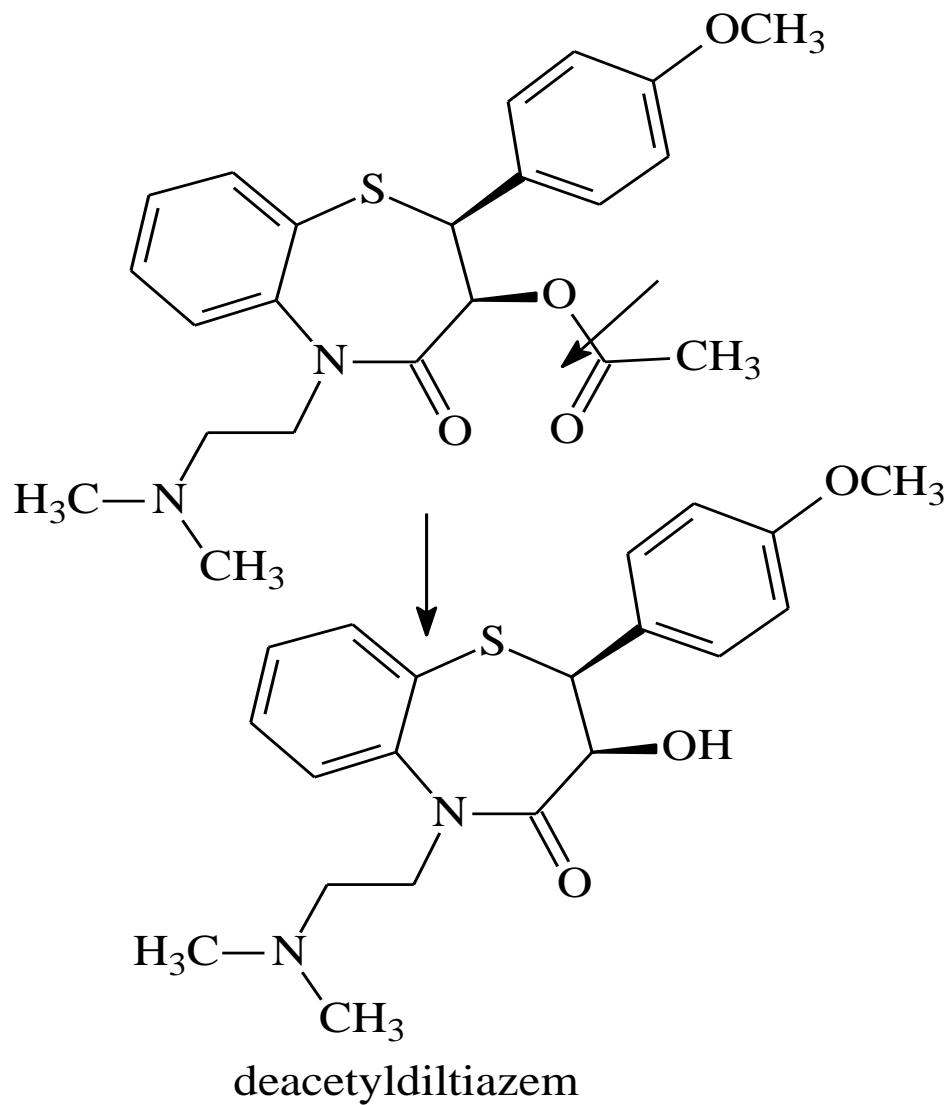
Diltiazem

антиангинален, антистенокарден,
антиаритмичен

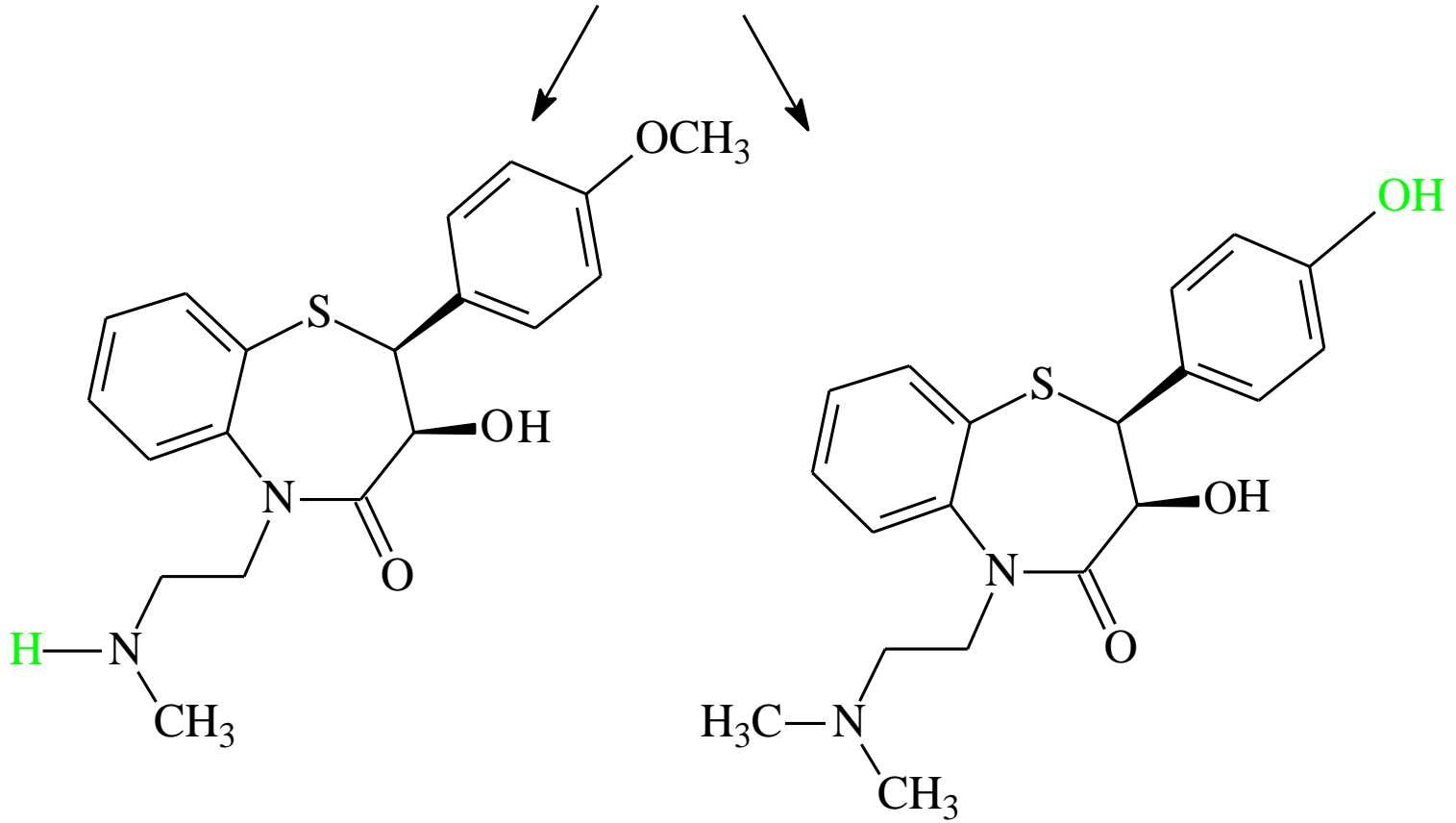

(2S-*cis*)-3-(ацетилокси)-5-[2-(диметиламино)-етил]-2,3-дихидро-2-(4-метоксифенил)-1,5-бензотиазепин-4(5H)-он хидрохлорид

Метаболизъм

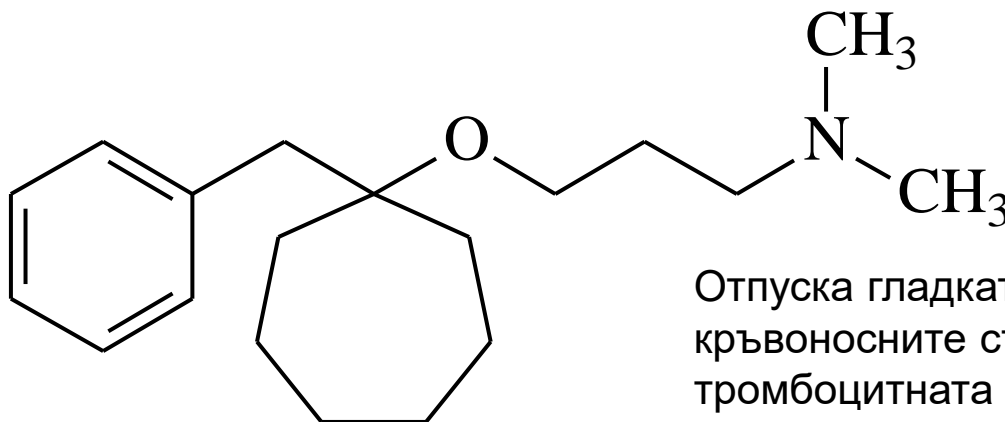
deacetyldiltiazem

С друга структура

Bencyclane

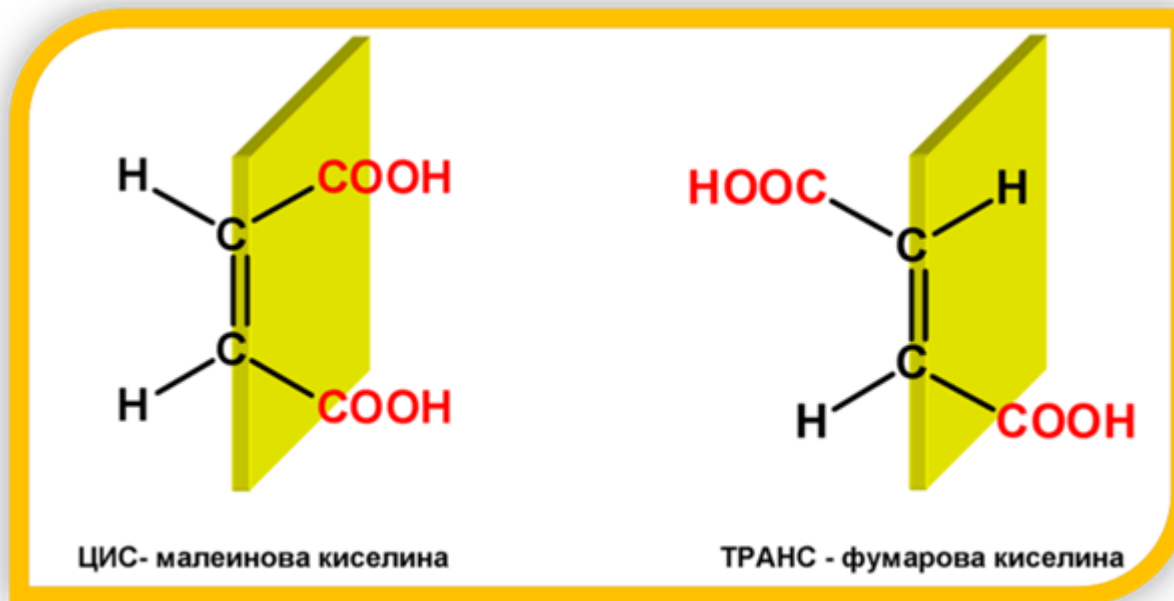

Отпуска гладката мускулатура, разширява кръвоносните съдове и потиска тромбоцитната агрегация.

вазодилататор

N,N-диметил-3-[[1-(фенилметил)циклохептил]окси]-
1-пропанамин фумарат

3-[(1-benzylcycloheptyl)oxy]-N,N-dimethylpropan-1-amine

ЦИС или Z

ТРАНС или E